

MỐI QUAN HỆ GIỮA THỰC HIỆN CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA VỚI VIỆC XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN GIAI CẤP CÔNG NHÂN Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

Trịnh Trí Thức

Khoa Triết học

Trường Đại học KH Xã hội & Nhân văn - ĐHQG Hà Nội

Từ một nước nông nghiệp lạc hậu, muốn trở thành một nước công nghiệp tiên tiến, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, yêu chúng ta phải tiến hành công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HDH).

Giai cấp công nhân Việt Nam là lực lượng lãnh đạo, chủ đạo, nòng cốt, đi tiên phong trong sự nghiệp cách mạng, trong sự nghiệp CNH, HDH. Bởi vậy, để thực hiện CNH, HDH phải xây dựng và phát triển giai cấp công nhân vững mạnh về mọi mặt.

Giữa CNH, HDH với việc xây dựng và phát triển giai cấp công nhân có mối quan hệ tác động qua lại biện chứng với nhau, hỗ trợ thúc đẩy nhau cùng phát triển. Mối quan hệ gắn bó này thể hiện ở chỗ: CNH, HDH đặt ra yêu cầu, định hướng cho sự phát triển giai cấp công nhân; tạo ra tiền đề, điều kiện và mở ra triển vọng cho sự phát triển giai cấp công nhân. Ngược lại, sự phát triển của giai cấp công nhân cả về số lượng và chất lượng là điều kiện quan trọng bảo đảm thực hiện thắng lợi mục tiêu của CNH, HDH.

1. Trong giai đoạn cách mạng hiện nay, mục tiêu mà Đảng và nhân dân ta phấn đấu đồng thời cũng là mục tiêu của CNH, HDH là xây dựng nước ta thành một nước công nghiệp có cơ sở vật chất - kỹ thuật hiện đại, có cơ cấu kinh tế hợp lý, quan sản xuất tiên bộ, phù hợp với trình độ phát triển của lực lượng sản xuất, đời sống vật chất và tinh thần cao, quốc phòng an ninh vững chắc, dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ công bằng, văn minh.

Giai cấp công nhân Việt Nam là lực lượng duy nhất lãnh đạo cách mạng Việt Nam, lãnh đạo sự nghiệp CNH, HDH; là lực lượng nòng cốt, đi tiên phong trong sự nghiệp CNH, HDH. Nhưng giai cấp công nhân nước ta hiện nay còn ít về số lượng, ít lượng còn nhiều mặt hạn chế chưa ngang tầm với vị trí, vai trò và nhiệm vụ của nó. Để thực hiện thắng lợi mục tiêu CNH, HDH, trong điều kiện tình hình thế giới diễn biến phức tạp cần phải "xây dựng giai cấp công nhân phát triển về số lượng, giác ngộ về giai cấp, vững vàng về chính trị, tư tưởng, có trình độ học vấn và kỹ năng nghề cao, có năng lực tiếp thu và sáng tạo công nghệ mới, lao động đạt năng suất, chất lượng hiệu quả cao, vươn lên làm tròn sứ mệnh lịch sử của mình"[1, tr. 10]. Xây dựng và phát triển giai cấp công nhân lớn mạnh về mọi mặt là yêu cầu khách quan của sự nghiệp cách mạng, là điều kiện quan trọng đảm bảo cho sự thành công của sự nghiệp CNH, HDH.

2. Giai cấp công nhân nước ta hiện nay có khoảng 6 triệu người, chiếm 8,6 dân số và 15,7% lực lượng lao động xã hội; cơ cấu chưa đa dạng và còn bất hợp giữa các ngành, các thành phần kinh tế. Về chất lượng, giai cấp công nhân nước còn nhiều mặt yếu kém như: trình độ văn hoá, tay nghề còn thấp, công nhân chiếm số đông, 70% chưa qua đào tạo nghề; còn chịu ảnh hưởng nhiều tâm lý, th quen của người nông dân, người sản xuất nhỏ, thiếu tính tổ chức kỷ luật và t phong công nghiệp; tính tích cực xã hội và năng động xã hội còn thấp; trình độ gi ngô, tính tiên phong, ý thức làm chủ không đồng đều; một bộ phận không nhỏ th hoá, tiêu cực, ý chí phấn đấu giảm sút,... Nhìn chung, giai cấp công nhân nước chưa đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp CNH, HĐH. Sự nghi CNH, HĐH đất nước đòi hỏi phải khắc phục những hạn chế, yếu kém của giai c công nhân. Mặt khác, chính việc đẩy nhanh quá trình CNH, HĐH lại tạo ra tiên c điều kiện cho giai cấp công nhân khắc phục những hạn chế, yếu kém của mình.

CNH, HĐH với nội dung: chuyển đổi căn bản, toàn diện các hoạt động s xuất, kinh doanh, dịch vụ và quản lý kinh tế, xã hội, từ sử dụng lao động thủ cô là chính sang sử dụng một cách phổ biến sức lao động cùng với công nghệ, phươ tiện và phương pháp tiên tiến, hiện đại dựa trên sự phát triển của công nghiệp tiến bộ khoa học công nghệ, tạo ra năng suất lao động xã hội cao. Công nghiệp h ngày nay phải gắn liền với hiện đại hoá, gắn liền với việc áp dụng rộng rãi c thành tựu mới nhất của khoa học, kỹ thuật và công nghệ hiện đại. Điều này đòi h giai cấp công nhân phải có sự trưởng thành vượt bậc, sự phấn đấu phi thường, kh phục một cách nhanh chóng những hạn chế, yếu kém của mình. Ngược lại, chí quá trình đẩy nhanh CNH, HĐH giúp giai cấp công nhân nâng cao trình độ v hoá, khoa học, kỹ thuật chuyên môn, nghiệp vụ, tay nghề, trình độ tổ chức quản nâng cao tính tổ chức kỷ luật, tác phong công nghiệp; góp phần tạo ra sự biến đổi duy, trí tuệ, thể chất, phong cách, kích thích tính năng động sáng tạo và khả nă thích ứng cao với hoàn cảnh và ngày càng tự giác hơn ở giai cấp công nhân làm c công nhân ngày càng được trí thức hoá.

Giai cấp công nhân là sản phẩm của nền đại công nghiệp. Cùng với quá trì CNH, HĐH, nền sản xuất lớn đại công nghiệp ra đời ngày càng phát triển và r rộng. Cùng với quá trình hình thành và phát triển của nền sản xuất lớn đại c công nghiệp trên cơ sở khoa học và công nghệ hiện đại, giai cấp công nhân sẽ phát tri nhanh về số lượng, chất lượng ngày càng cao, cơ cấu ngày càng đa dạng, phong ph

CNH, HĐH làm cho lực lượng sản xuất phát triển nhanh, tính chất xã hội h ngày càng cao, tạo điều kiện cho việc xây dựng củng cố và hoàn thiện quan hệ s xuất mới. Điều này vừa mở đường cho lực lượng sản xuất phát triển, vừa củng nâng cao địa vị làm chủ của giai cấp công nhân trong sản xuất, trong kinh tế trong đời sống xã hội.

CNH, HĐH với việc ứng dụng rộng rãi các thành tựu của khoa học, kỹ thu công nghệ vào sản xuất, quản lý sẽ đem lại hiệu quả kinh tế và năng suất lao độ cao, của cải xã hội ngày càng nhiều, tạo điều kiện vật chất - kinh tế để giải quy

tiệm, nâng cao mức sống vật chất, tinh thần, nâng cao sức khỏe, kích thích tính cực xã hội - chính trị, củng cố niềm tin cho giai cấp công nhân.

Một trong những vấn đề có tính nguyên tắc trong quá trình CNH, HĐH là giữ độc lập tự chủ đi đôi với mở rộng quan hệ quốc tế. Trong quá trình CNH, HĐH sản xuất nhỏ lên sản xuất lớn hiện đại tất yếu phải mở rộng giao lưu quốc tế, rộng kinh tế đối ngoại. Nhưng chính điều này lại giúp giai cấp công nhân mở rộng tầm mắt ra bên ngoài, tiếp thu những kinh nghiệm hay của thế giới, những nhậ tựu mới nhất của nền văn minh nhân loại, tăng cường sự đoàn kết quốc tế, nâng cao vị thế quốc tế của giai cấp công nhân.

3. CNH, HĐH không chỉ tạo tiền đề, điều kiện mà còn định hướng cho việc xây dựng và phát triển và giai cấp công nhân.

CNH, HĐH với nội dung như trên đòi hỏi phải xây dựng và phát triển giai cấp công nhân không chỉ về số lượng, mà cả về cơ cấu chất lượng, đặc biệt là về văn hóa, học vấn, trí tuệ, tay nghề, trình độ tổ chức quản lý, ý thức giai cấp, tinh thần chủ động, . . .

CNH, HĐH là sự nghiệp của toàn dân, của mọi thành phần kinh tế, trong đó kinh tế quốc doanh giữ vai trò chủ đạo. Trong quá trình CNH, HĐH phát triển kinh tế quốc doanh đi đôi với củng cố quốc phòng, gắn kinh tế với quốc phòng. Đây là những nguyên tắc có tính nguyên tắc cần quán triệt trong quá trình CNH, HĐH. Đồng thời cũng định hướng cho sự phát triển giai cấp công nhân. Phải đặt trọng tâm vào xây dựng và phát triển đội ngũ công nhân thuộc khu vực kinh tế quốc doanh để xứng đáng với vị trí nòng cốt, chủ đạo của nó. Bên cạnh việc phát triển đội ngũ công nhân dân sự, phải phát triển đội ngũ công nhân quốc phòng, vừa phục vụ cho quốc phòng, vừa phục vụ cho phát triển kinh tế.

Nước ta là một nước nông nghiệp, nông dân chiếm gần 80% dân số, thu nhập nông nghiệp hiện vẫn chiếm tỉ lệ cao trong thu nhập quốc dân; nông nghiệp, nông thôn vẫn là những vấn đề nền tảng của xã hội ta. Bởi vậy CNH, HĐH cốt lõi là CNH, HĐH nông nghiệp và nông thôn, phát triển công nghiệp, dịch vụ công nghiệp cũng trước hết là để phục vụ cho phát triển nông nghiệp, nông dân và nông thôn. Điều này cũng định hướng cho việc xây dựng và phát triển giai cấp công nhân; phát triển mạnh đội ngũ công nhân gắn với công nghiệp, dịch vụ công nghiệp phục vụ cho nông nghiệp, nông dân và nông thôn.

Tóm lại, để thực hiện thắng lợi sự nghiệp CNH, HĐH phải xây dựng và phát triển giai cấp công nhân cả về số lượng, cơ cấu và chất lượng. CNH, HĐH đặt ra yêu cầu và định hướng cho việc xây dựng và phát triển giai cấp công nhân. Nó tạo ra tiền đề, điều kiện, tiền đề cho việc xây dựng và phát triển giai cấp công nhân về mọi mặt. Giai cấp công nhân càng trưởng thành, lớn mạnh về mọi mặt càng đảm bảo cho sự nghiệp công của sự nghiệp CNH, HĐH.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban chấp hành Trung ương khoá VII*. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1994.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ V*. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1996.
- [3] Phạm Xuân Nam (Chủ biên). *Đổi mới chính sách xã hội - luận cứ và giải pháp*. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1997.
- [4] Bùi Đình Bôn. *Một số vấn đề về giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay*. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1997.
- [5] Văn Tạo. *Một số vấn đề về giai cấp công nhân và công đoàn Việt Nam*. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1997.
- [6] Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam. *Những bài giáo dục chính trị cơ bản cho công nhân lao động*. Nxb Lao động, Hà Nội, 1998.

VNU. JOURNAL OF SCIENCE, SOC., SCI., t.XVI, N°4, 2000

RELATIONSHIP BETWEEN IMPLEMENTING THE INDUSTRIALISATION AND
MODERNISATION AND THE BUILDING AND THE DEVELOPMENT
OF THE WORKING CLASS IN OUR COUNTRY AT PRESENT

Trinh Tri Thuc

Department of Philosophy

College of Social Sciences & Humanities - VNU

The paper deals with the relationship between implementing the industrialisation and modernisation and the building and the development of the working class in our country at present.

Arguing for the relationship between implementing the industrialisation and modernisation and the building and the development of the working class, paper affirms that industrialisation and modernisation set forth requirements and directions to, facilitate and pave the way for the development of the working class. Vice versa, the development of the latter, both quantitative and qualitative, is an important factor that ensures the achievement of the industrialisation and modernisation target.